

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EMPLEO
Y SEGURIDAD SOCIAL

SECRETARÍA DE ESTADO
DE LA SEGURIDAD SOCIAL

DIRECCIÓN GENERAL
DE ORDENACIÓN
DE LA SEGURIDAD SOCIAL

INSTITUTO NACIONAL
DE SEGURIDAD E HIGIENE
EN EL TRABAJO

Manual bàsic de Prevenció de Riscos Laborals

SECTOR AGRARI

Disseny i realització:
HT Publicidad, Grupo Tafalla
www.htgrupotafalla.com

Presentació

Les institucions competents en matèria de seguretat i salut en el treball, entre les quals es troba l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en el Treball (INSHT), han assumit com un dels objectius principals l'impuls i la consolidació de la cultura preventiva en la societat espanyola.

La integració de la seguretat i salut en el treball en l'educació és una necessitat prioritària per assentar una autèntica cultura preventiva. És necessari prendre consciència que la prevenció no comença a l'àmbit laboral, sinó en les etapes anteriors, en particular en el sistema educatiu.

La integració de la formació en prevenció de riscos en les diferents etapes del sistema educatiu i en particular en la formació professional reglada, és clau i requereix un suport i una assistència especial per tal d'aconseguir professionals la formació dels quals, a més de garantir la qualitat de la seva feina, els permeti realitzar-lo amb les màximes garanties de seguretat.

Per tot això, una línia d'actuació molt important del Pla d'Acció 2015-2016, en el marc de l'Estratègia Espanyola de Seguretat i Salut en el Treball 2015-2020, consisteix a consolidar la integració de la formació en prevenció de riscos laborals en les diferents etapes del sistema educatiu.

D'aquesta línia d'actuació es deriva l'elaboració de 26 manuals divulgatius, un per cada família professional, la missió fonamental dels quals és la d'ajudar els professors de formació professional en la seva labor de conscienciació i sensibilització en matèria de prevenció de riscos laborals als seus alumnes, futurs treballadors i empresaris de la nostra societat.

Atès que van adreçats a aquest col·lectiu, s'ha pretès que els manuals siguin eminentment pràctics i atractius. Cada un d'ells contempla els riscos més característics de la família professional en qüestió i les mesures preventives més importants a posar en pràctica per prevenir-los.

L'objectiu que es persegueix amb aquests manuals és que els alumnes, treballadors del futur, incorporin la prevenció a la seva activitat diària d'una manera natural.

En aquest context volem remarcar que per sensibilitzar i garantir una adequada aplicació de la prevenció de riscos laborals a les empreses, és important avançar en la millora de la qualitat de la formació, fomentant l'actualització i adequació dels programes i continguts formatius a la realitat de l'entorn.

María Dolores Limón Tamés

Directora de l'INSHT

Sector agrari

En el sector Agrari el treballador desenvolupa diverses tasques que poden comportar importants riscos per a la seva salut, que a més es veuen afectades per la temporalitat laboral del sector i l'ús de diferents màquines, eines i productes.

Els riscos més comuns del sector Agrari són risc de bolcada i atropellament amb els vehicles agrícoles, i atrapaments o talls amb parts mòbils dels equips de treball, sent les parts del cos més lesionades braços i mans.

En aquest sector s'agrupen els treballadors que pertanyen a les empreses dedicades a les següents activitats:

- Explotacions agràries
- Explotacions ramaderes
- Explotacions agropecuàries
- Treballs forestals i silvícoles
- Jardineria

Els treballadors exposats són, entre altres:

- Agricultors
- Ramaders
- Horticultors
- Fructicultors
- Aplicadors de productes fitosanitaris
- Tractoristes
- Jardineros i motoserristes.

Els principals equips utilitzats amb riscos associats són els següents:

- Vehicles agrícoles i remolcs: tractors, recol·lectores, etc.
- Màquines i equips agrícoles: segadora, remolcs, aixades, pales, pics, etc.
- Màquines i equips ramaders: trituradores de palla, voltejadores de compost, etc.
- Màquines i equips de treballs forestals: motoserres, etc.
- Equips auxiliars en jardineria: desbrossadores, tallagespa, tisores de podar, etc.

Aquest manual recull els riscos i mesures de prevenció tant generals com específics més rellevants associats a aquest sector de una manera orientativa, sempre s'han de seguir les mesures preventives previstes a la planificació preventiva i les instruccions de l'empresari.

El seu objectiu és ajudar-te a prendre les mesures adequades per realitzar el treball d'una manera segura.

Riscos Laborals en el Sector Agrari

RISCOS DE SEGURETAT

- Risc d'accident de trànsit
- Risc d'atropellament o aixafament
- Risc de bolcada
- Riscos de caiguda de persones
 - Caiguda al mateix nivell
 - Caiguda a diferent nivell
- Risc de cops i xocs
- Risc d'atrapament
- Risc de projecció de partícules
- Risc de tall
- Riscos de caiguda d'objectes per caiguda
- Risc elèctric
- Risc d'incendi
- Risc d'explosió
- Risc d'asfíxia
- Risc de mossegada per animals
- Riscos de contacte
 - Contacte substàncies químiques
 - Contacte tèrmic (cremades)

RISCOS HIGIÈNICS

- Exposició a substàncies tòxiques o irritants
- Exposició a agents biològics
- Exposició al soroll
- Exposició a les vibracions
- Exposició a condicions ambientals

RISCOS ERGONÒMICS

- Manipulació manual de càrregues
- Esforços i moviments repetitius

RISCOS PSICOSOCIALS

**Riscos i
Mesures Preventives**

Riscos de seguretat

RISC D'ACCIDENT DE TRÀNSIT

Per evitar el risc d'accident durant el desplaçament entre unes finques i altres, has de respectar unes normes bàsiques de circulació.

- Quan conduïxis tractors agrícoles trava ambdós pedals de fre perquè el seu moviment sigui solidari i frenin ambdós laterals del vehicle per igual.
- Tingues tots els miralls i retrovisors de forma reglamentària.
- Realitza un manteniment exhaustiu del vehicle agrícola.
- Conduïx amb prudència i fes servir cinturó de seguretat.
- Evita les vies amb trànsit abundant.

RISC D'ATROPELLAMENT O AIXAFAMENT

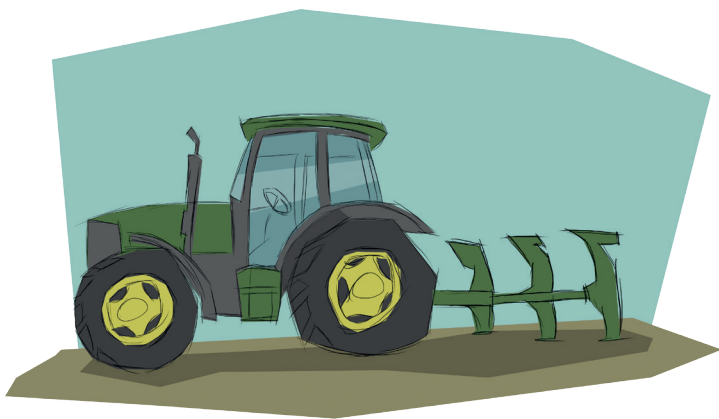
El risc d'atropellament o aixafament amb els vehicles o maquinària agrícola pot resultar mortal, has de tenir en compte una sèrie de mesures preventives com a conductor dels vehicles agrícoles i com a vianant.

- No et situïs darrere de la maquinària. Col·loca't sempre davant de forma obliqua i de manera visible.
- Conduïx de manera prudent usant el cinturó i amb les portes del vehicle tancades a fi d'evitar una sortida de l'habitacle que derivi en un atropellament pel propi vehicle.
- Verifica els llums i indicacions dels vehicles, com el so de marxa enrere i el rotatiu.
- Senyalitza el remolc amb els llums indicadors i senyals reflectants.
- Revisa periòdicament els òrgans fonamentals dels vehicles (direcció, frens, embragatge, etc.).
- Abans d'iniciar qualsevol maniobra, senyalitza adequadament.
- Comprova amb el vehicle parat que no hagi ningú en la zona on es treballarà.

RISC DE BOLCADA

Si no es realitza un ús adequat tan de tractors com de recol·lectores o altre tipus de màquines agrícoles, pot augmentar la probabilitat de risc de bolcada.

- Fes servir la màxima amplada de via possible entre rodes.
- Baixa el centre de gravetat: contrapesos, enganxall d'arreu, el més baixos possible.
- Adapta la velocitat del vehicle al tipus i estat de la via.
- Fes servir la velocitat més curta en descensos.

TRACTORS, RECOL·LECTORES, ETC.

- Circula per terrenys amb pendents petits.
- Extrema la precaució en l'acoblament d'arreu: fes servir l'enganxall de l'arreu el més baix possible i llasta l'eix davanter.
- Els vehicles han de disposar d'estructura de protecció antibolcada instal·lada (ROPS).

Riscos de seguretat

Les caigudes es poden produir al mateix o a diferent nivell. Presta especial atenció a l'operació de pujar i baixar dels vehicles agrícoles.

CAIGUDA AL MATEIX NIVELL

- Per evitar ensopegades, mantén l'ordre i la neteja de les zones de treball.
- Neteja vessaments o degoteig de líquids de forma immediata.
- Retira les eines, arreu o altres elements que no s'estiguin utilitzant i impedeixin el pas.
- Tingues cura de no dificultar la visibilitat al transportar càrregues d'un lloc a un altre.
- No corris, camina a poc a poc.
- Usa calçat amb sola antilliscant.
- Presta especial atenció quan caminis per terrenys que presentin irregularitats.

CAIGUDA A DIFERENT NIVELL

- Usa els estreps, escales i agafadors per pujar i baixar dels tractors, recol·lectores, sembradores i altra maquinària agrícola.
- No transportis persones en els vehicles agrícoles ni en els remolcs, llevat dels llocs dissenyats a tal efecte pel fabricant.
- No pugis damunt de les arades, eixarcolaires o grades quan sigui necessari donar-los-hi.

ACCÉS A VEHICLES AGRÍCOLES

- Puja i baixa amb el vehicle totalment parat.
- Baixa del vehicle amb tres extremitats fermament col·locades.
- Neteja els esglaons i les soles del calçat de fang o qualsevol altre element que pugui propiciar la caiguda.

RISC DE COPS I XOCS

En el camp el risc pot produir-se en zones amb material emmagatzemat, en les proximitats de màquines o equips de treball, amb objectes despresos com branques o fins i tot animals de l'entorn.

- Cal mantenir les zones de pas desallotjades i perfectament il·luminades.
- El centre de treball s'ha de mantenir net i ordenat.
- Evita distraccions i presses, especialment quan et trobis prop de màquines.
- Si estàs prop d'animals, procura realitzar moviments suaus que no els espantin per evitar que puguin donar una patada o una guitza.

Riscos de seguretat

RISC D'ATRAPAMENT

En l'ús de màquines agrícoles, com tractors, recol·lectores, sembradores, etc., has de tenir en compte que hi ha multitud d'elements mòbils com politges, engranatges, transmissions, etc.

- Segueix les normes de seguretat indicades pel fabricant a cada una de les màquines.
- No manipulis els resguards ni els dispositius de seguretat de les màquines.
- Visualitza si existeix dispositiu de parada d'emergència que permeti aturar la màquina en cas d'emergència.
- No facis operacions de manteniment sense tenir la màquina parada.
- Usa els equips de protecció individual, amb marcatge CE, que siguin necessaris a cada operació.
- Porta roba de treball ajustada al cos i no duguïs polseres, cadenes o altres objectes que puguin enganxar-se en les màquines utilitzades.

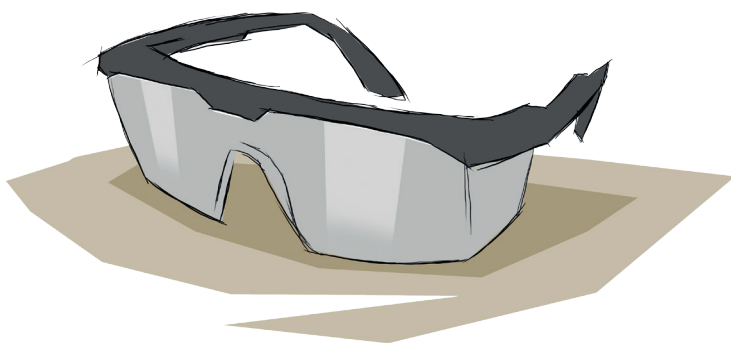
TRACTORS, RECOL·LECTORES, SEMBRADORES, ETC.

- Extrema la precaució amb politges, engranatges i transmissions al descobert de tractors, sembradores, recol·lectores, etc.
- No passis pel damunt de l'eix de transmissió del tractor quan estigui en funcionament.
- No desembussis les distribuïdores d'adob o de gra, quan estiguin funcionant.
- En enganxar arreu, no et situïs entre el tractor i l'arreu. El tractor ha d'estar parat i amb el fre posat.
- Un cop connectada la presa de força del tractor, no ha d'haver-hi ningú a prop. Disposa i mantingues en bon estat les seves proteccions.

RISC DE PROJECCIÓ DE PARTÍCULES

No oblidis que els ulls són molt sensibles a la projecció de partícules i que les repercussions són importants. Per evitar el risc, extrema les precaucions en la proximitat de màquines agrícoles i durant l'ús d'equips agrícoles.

- No retiris les proteccions dels equips.
- Fes servir equips de protecció individual amb marcatge CE, com ulleres de seguretat.
- No et col·loquis a la part posterior de les màquines agrícoles.
- Evita els treballs els dies de vent.

Riscos de seguretat

RISC DE TALL

Fes servir amb precaució i evita distraccions en l'ús de qualsevol màquina que es faci servir per a l'operació de tall, com fresadores, recol·lectores, sembradores, etc.

- Fes servir les màquines d'acord amb les instruccions del fabricant i només en aquells treballs per als quals han estat dissenyades.
- Usa els equips de protecció individual, amb marcatge CE, que siguin necessaris a cada operació.
- No facis operacions de regulació, manteniment o reparacions amb els equips en marxa, o quan no estigui previst pel fabricant.

FRESADORES, RECOL·LECTORES, SEMBRADORES, ETC.

- No introdueixis les mans en les màquines en funcionament per intentar desencallar-les.

RISC DE CAIGUDA D'OBJECTES

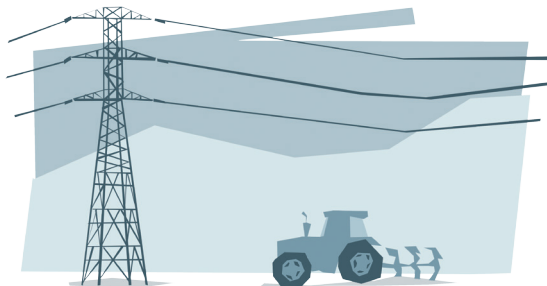
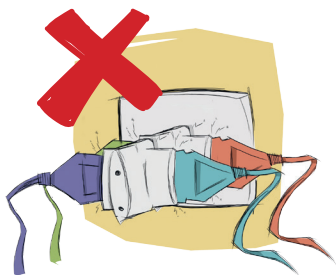
Els objectes que poden caure són fonamentalment arreus i materials emmagatzemats.

- No amunteguis material pesat de manera insegura.
- No et situïs al costat de remolcs carregats.
- Evita les caigudes d'arreus i màquines en reparació utilitzant falques i suports o elements de subjecció adequada.

RISC ELÈCTRIC

El risc elèctric pot estar present de moltes maneres. Per això, durant el manteniment de vehicles agrícoles i durant els treballs realitzats en proximitat a línies elèctriques cal extremar les precaucions.

- Evita l'ús de lladres en endolls de corrent.
- No circulis amb el tractor en situacions de tempesta i no et protegeixis sota arbres aïllats o a prop de la línia elèctrica.
- Mantingues les distàncies de seguretat a les línies elèctriques quan circulis amb la maquinària o manipulis objectes de longitud elevada (per exemple, canonades de reg agrícola).

MANTENIMENT DE VEHICLES AGRÍCOLES

- Les operacions de substitució de bateries fes-les sempre amb el vehicle parat, desconnecta en primer lloc el born negatiu i connecta-ho l'últim de tot.
- Revisa que els vehicles agrícoles disposin de dispositiu de descàrrega a terra de l'electricitat estàtica.

Riscos de seguretat

RISC D'INCENDI

En relació amb el risc d'incendi, s'han de tenir en compte una sèrie de mesures durant la utilització dels vehicles agrícoles, el manteniment dels equips, les cremes de restes vegetals i la manipulació dels productes inflamables utilitzats.

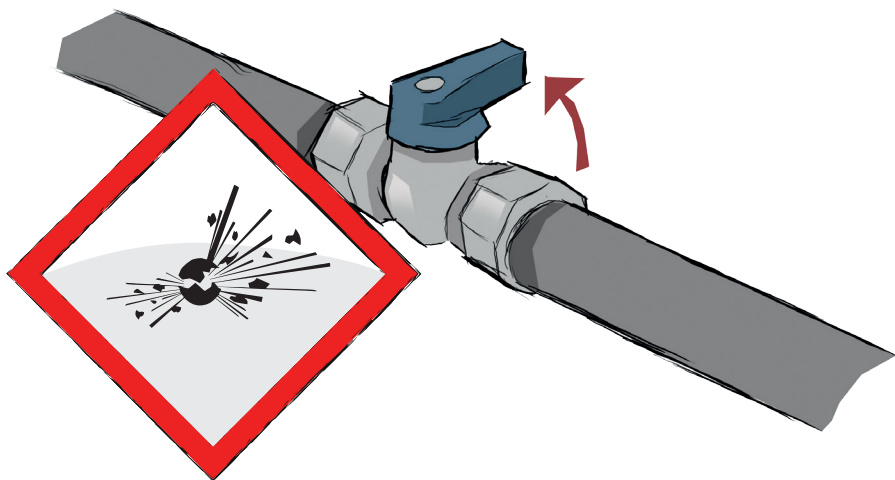
- No deixis el tractor prop de materials inflamables.
- Finalitzada la jornada de treball, retira la màquina a zones llaurades.
- Omple sempre el dipòsit de combustible amb el motor aturat.
- Evita l'abocament accidental de combustible i lubricants en les parts calentes de les màquines.
- Mantingues els motors i tubs d'escapament nets de greix, vessaments d'olis i combustible.
- Neteja periòdicament de pols, herba i restes vegetals les parts de fricció de les màquines.
- Realitza les cremes seguint les precaucions establertes.
- Evita cremar les restes de poda fora de llocs adequats.
- Col·loca extintors d'incendi adequats a la classe de foc, mantén correctament els equips contra incendis i realitza exercicis periòdics d'evacuació simulada.
- Mentrestant fas benzina, tingues i radio apagades, no fumis i no facis servir el telèfon mòbil o altres dispositius electrònics similars.

RISC D'EXPLOSIÓ

Podem trobar zones amb risc d'explosió a l'interior de les sitges de pinso on es generen atmosferes explosives per la presència de pols de cereal i en les zones de manipulació i/o emmagatzematge dels productes químics utilitzats.

- No accedeixis a l'interior de locals o zones classificades si no estàs autoritzat.
- Respecta les mesures relatives a l'emmagatzematge i manipulació recollides en les Fitxes de Dades de Seguretat i en les etiquetes dels productes utilitzats.
- Si detectes alguna anomalia, comunica-ho.

Riscos de seguretat

RISC D'ASFIXIA

El risc d'asfíxia pot tenir lloc principalment en l'interior dels dipòsits de fems o purins per la qual cosa has d'extremar les precaucions i tenir en compte una sèrie d'indicacions.

DIPÒSITS DE FEMS O PURINS

- Mai accedeixis sol a l'interior.
- Assegura't que el dipòsit es trobi buit i que s'ha realitzat ventilació almenys durant 24 hores abans.
- Compta amb vigilància constant des de l'exterior.
- Fes controls rigorosos de ventilació i anàlisis contínues de l'atmosfera interior amb equips específics de mesurament.
- Fes servir equips de protecció individual amb marcatge CE i enllumenat portàtil de seguretat. Fes servir equip autònom de respiració si és necessari.

RISC DE MOSSEGADA D'ANIMALS

Es tracta d'un risc difícil de controlar, però hi ha una sèrie de recomanacions que poden disminuir la probabilitat de què succeeixi.

- Maneja amb prudència els animals i tingues present que el seu comportament és impredecible. Extrema la precaució després de períodes d'aïllament, malalties o ferides o períodes de zel o postpart.
- Acosta't als animals de front, de tal manera que ni es vegin sorpresos ni se sentin amenaçats per evitar que et donin potades o guitzes.

Poden tenir lloc riscos de contacte amb substàncies químiques com desinfectants o durant la manipulació de vacunes, i contacte tèrmic o cremades amb fertilitzants secs.

CONTACTE AMB SUBSTÀNCIES QUÍMIQUES

- Disposa i fes servir els equips de protecció individual, amb marcatge CE, segons les seves prescripcions d'ús i la fitxa de dades de seguretat dels productes.
- Cobreix els talls i ferides amb embenats impermeables.
- No manipulis els productes sense tenir el carnet de manipulador de productes fitosanitaris expedit per l'autoritat competent de teva Comunitat Autònoma.

DESINFECTANTS, VACUNES, ETC.

- Guarda els productes en els seus envasos originals i ordenats en prestatgeries.
- Emmagatzema els productes en locals especials.

CONTACTE TÈRMIC (CREMADES)

- Segueix les instruccions del fabricant de la màquina que utilitzis per no tocar per error zona extremadament calenta.
- Evita el contacte amb les parts calentes de màquines en funcionament.

CREMA DE ROSTOLLS

- No facis les cremes en cas de forts vents.
- Segueix les precaucions establertes a la teva Comunitat per a una crema ordenada i autoritzada.

Riscos higiènic

Les exposicions poden ser a agents biològics com adobs, a substàncies tòxiques o irritants com a pesticides, al soroll o vibracions de màquines i/o equips agrícoles, o a temperatures extremes en tractar-se d'una activitat realitzada a l'aire lliure.

EXPOSICIÓ A SUBSTÀNCIES TÒXIQUES O IRRITANTS

- Evita la respiració de vapors orgànics nocius despresos en el treball.
- No barregis productes incompatibles que suposin el despreniment de gasos nocius.

PRODUCTES FITOSANITARIS

- Segueix les instruccions del fabricant en l'ús de pesticides en totes les seves modalitats (herbicida, fungicida, insecticida o algunes altres substàncies utilitzades per controlar plagues).
- Fes servir protecció respiratòria, amb marcatge CE, adequada a cada operació.

EXPOSICIÓ A AGENTES BIOLÒGICS

- Realitza una adequada eliminació de deixalles.
- No treballis amb fems situats prop de pous o cursos d'aigua potable.
- Fes servir roba adequada de treball i d'ús exclusiu per a l'activitat.

ADOBS

- No adobis quan s'esperin pluges fortes o períodes de pluja importants.
- Fes servir guants i botes de canya alta, de goma o un altre material impermeable en la manipulació d'adobs naturals.

INFECCIÓ PER MALALTIES

- Respecta les campanyes de vacunació dels animals.
- Mantén les instal·lacions en condicions òptimes d'higiene i salubritat.

Riscos higiènic

EXPOSICIÓ AL SOROLL

- Redueix el temps d'exposició mitjançant tornos de treball.
- Porta a sobre protectors auditius i fes servir-ls si és necessari, encara que no sigui obligatori el seu ús.

EXPOSICIÓ A LES VIBRACIONS

- Selecciona vehicles i altres mitjans de transport amb baixa intensitat de vibració.
- Fes servir vehicles que els seients i els pneumàtics siguin antivibratoris.
- Intenta modificar el procés en la mesura del possible evitant eines vibratòries.
- Revisa periòdicament les peces i ajusta-les per evitar vibracions.

EXPOSICIÓ A CONDICIONS AMBIENTALS

- Beu aigua amb freqüència.
- Preveu llocs adequats pels descansos a l'ombra.
- Evita l'exposició al sol de parts del cos descobertes.

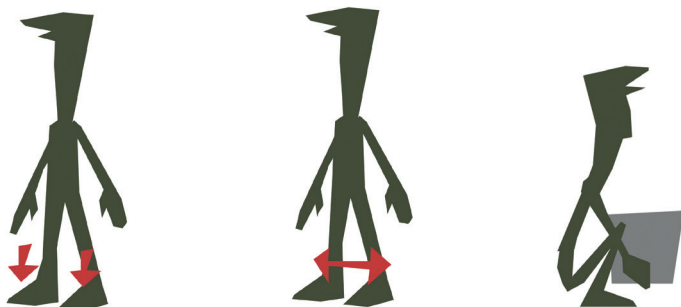

Riscos ergonòmics

Presta especial atenció els passos que has de seguir per a la manipulació manual de càrregues i evita postures forçades o operacions repetitives. No facis moviments bruscos i forçats del cos i procura variar de tasca amb freqüència.

MANIPULACIÓ MANUAL DE CÀRREGUES

- Evita la manipulació de càrregues pesades (de més de 25Kg en el cas dels homes i de més de 15Kg en el cas de les dones).
- Manipula les càrregues amb ajuda de mitjans auxiliars (carretons, portapalets) o amb ajuda d'altres persones sempre que sigui possible.
- Evita girar el tronc mentre manipules càrregues.
- Situa els objectes a manipular a l'altura compresa entre els genolls i les espatlles.
- En realitzar la manipulació de càrregues manualment, has de tenir en compte els següents passos:

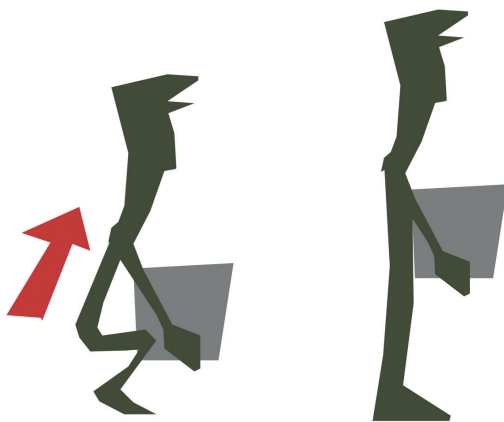
PASSOS A SEGUIR

1r Recolza els peus fermament.

2n Separa els peus lleugerament.

3r Flexiona el maluc i els genolls per agafar la càrrega.

Riscos ergonòmics

4t Aixeca la càrrega amb l'esquena recta.

5è Mantingues la càrrega tan a prop del cos com sigui possible.

Esforços i MOVIMENTS REPETITIUS

- Dedica una mica de temps a visualitzar els mitjans de treball per trobar la posició més còmoda i útil.
- En operacions repetitives realitza petits descansos.
- Evita postures forçades que et suposin un esforç extraordinari.

Riscos psicosocials

Una mala planificació de les tasques a realitzar o la pressió a què pots estar sotmès per assolir els objectius marcats són diversos exemples d'aquest risc. Si aquestes condicions són deficitàries, poden donar lloc a:

- Estrés
- *Burnout*
- Assetjament psicològic en el treball (APT)
- Violència:
 - Assetjament sexual
 - Assetjament discriminatori
 - Violència ocupacional externa (VOE)

Una avaluació i valoració de les condicions de treball permetran implantar mesures preventives adaptades que evitin l'aparició de riscos psicosocials.

- Planifica el temps i les tasques a realitzar de forma ordenada, i intenta complir-ho estrictament.
- Si no tens molt clars els objectius a assolir en el lloc de treball, parla amb el teu responsable perquè et dirigeixi cap a uns més concrets i definits. Això t'ajudarà a planificar les tasques, assolir els objectius i aconseguir així una promoció o valoració laboral.
- Sol·licita informació i/o formació quan vegis que la necessites per desenvolupar les teves tasques.
- Relaciona't amb els companys i recolza't en ells parlant sobre qualsevol tema que et preocupi i et causi una situació d'estrès o incòmoda en el teu lloc de treball, ja sigui generada pel teu responsable, un client o un altre company. Sobretot si veus que la situació és límit (assetjament o violència).
- No perllonguis de forma habitual la jornada de treball i en cas inevitable compensa-la amb un descans addicional, així aconseguiràs conciliar la vida familiar, personal i laboral.
- Realitza pauses o canvia de tasca per evitar la monotonia del treball.

Normativa

A continuació es presenta una relació no exhaustiva de normativa general i específica en matèria de prevenció de riscos laborals que es pot consultar com a complement a la informació continguda en aquest manual.

Normativa General

- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de **Prevenció de Riscos Laborals**. BOE núm. 269 de 10/11/1995.
- Reial Decret 39/1997, de 17 de gener, pel qual s'aprova el **Reglament dels Serveis de Prevenció**. BOE núm. 27 de 31/01/1997.

Normativa Específica

- Reial Decret 485/1997, del 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes en matèria de **senyalització de seguretat i salut en el treball**. BOE núm. 97 de 23/04/1997.
- Reial Decret 486/1997, del 14 d'abril, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut en els **llocs de treball**. BOE núm. 97 de 23/04/1997.
- Reial Decret 487/1997, de 14 d'abril, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la **manipulació manual de càrregues** que comporti riscos, en particular dorsolumbars, per als treballadors. BOE núm. 97 de 23/04/1997.
- Reial Decret 488/1997, de 14 d'abril, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives al treball amb equips que inclouen **pantalles de visualització de dades**. BOE núm. 97 de 23/04/1997.
- Reial Decret 664/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a **agents biològics** durant el treball. BOE núm. 124 de 24/05/1997.
- Reial Decret 665/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a **agents cancerígens** durant el treball. BOE núm. 124 de 24/05/1997.
- Reial Decret 773/1997, 30 de maig, sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la utilització pels treballadors **d'equips de protecció individual**. BOE núm. 140 de 12/06/1997.

- Reial Decret 1215/1997, de 18 de juliol pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut per a la utilització pels treballadors dels **equips de treball**. BOE núm. 188 de 07/08/1997.
- Reial Decret 1627/1997, de 24 d'octubre, pel qual s'estableixen disposicions mínimes de seguretat i salut en les **obres de construcció**. BOE núm. 256 de 25/10/1997.
- Reial Decret 374/2001, de 6 d'abril, sobre la protecció de la salut i seguretat dels treballadors contra els riscos relacionats amb els **agents químics** durant el treball. BOE núm. 104 d'1/05/2001.
- Reial decret 614/2001, de 8 de juny, sobre disposicions mínimes per a la protecció de la salut i seguretat dels treballadors davant del **risc elèctric**. BOE núm. 148 de 21/06/2001.
- Reial decret 681/2003, de 12 de juny, sobre la protecció de la salut i la seguretat dels treballadors exposats als riscos derivats **d'atmosferes explosives** en el lloc de treball. BOE núm. 145 de 18/06/2003.
- Reial Decret 1311/2005, de 4 de novembre, sobre la protecció de la salut i la seguretat dels treballadors davant els riscos derivats o que puguin derivar-se de l'exposició a **vibracions mecàniques**. BOE núm. 265 de 05/11/2005.
- Reial Decret 286/2006, de 10 de març, sobre la protecció de la salut i la seguretat dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició al **soroll**. BOE núm. 60 d'11/03/2006.
- Reial Decret 396/2006, de 31 de març, pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut aplicables als treballs amb risc d'exposició a l'**amiant**. BOE núm. 86 d'11/04/2006.
- Reial Decret 486/2010, de 23 d'abril, sobre la protecció de la salut i la seguretat dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a **radiacions òptiques artificials**. BOE núm. 99 de 24/04/2010.
- Reial Decret 299/2016, de 22 de juliol, sobre la protecció de la salut i la seguretat dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a **campus electromagnètics**. BOE núm. 182 de 29/07/2016.

Més normativa disponible a la web de l'INSHT:

<http://www.insht.es>

INSTITUTO NACIONAL
DE SEGURIDAD E HIGIENE
EN EL TRABAJO